

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13756

Tarih : 04.08.2023

33748

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından** Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKCA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Fehmi Tosun, 19 Ekim 1995 tarihinde İstanbul Avcılar'daki evinin önünden 34 UD 597 plakalı beyaz bir araçla kaçırılmıştır. Olayın tanıkları arasında eşi Hanım Tosun, 5 çocuğu ve mahalle sakinleri bulunmaktadır. Eşi Hanım Tosun, olay yerine gelen polis memurları ile birlikte Avcılar Polis Karakolu'na giderek kayıp başvurusunda bulunmuş ve olaya karışan aracın plakasını vermiştir. Ancak karakolda görevli polisler, birkaç telefon görüşmesinin ardından plakanın sahte olduğunu belirterek Hanım Tosun'a eşini aramaması gerektiğini ve bulamayacağını söylemiştir.

Devamında Fehmi Tosun'dan bir daha haber alınamamıştır. Tüm iç hukuk yollarını tüketen Hanım Tosun, Fehmi Tosun davasını AİHM'e taşımıştır. 2003 yılında sonuçlanan davada hükümet AİHM'e verdiği savunmada "Hükümetimiz Fehmi Tosun'un kaybolması olayının meydana gelmesinden dolayı üzgündür. Bir kimsenin kaybolması olayı hakkındaki soruşturmanın eksik yapılmasının, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesinin ihlalini oluşturduğu kabul edilmektedir." demiş ve yaşam hakkı ihlallerinde gerekli tüm önlemleri alıp, etkili soruşturmaların yürütülmesini zorunlu kılan talimatları vermeyi taahhüt etmiş ancak bu güne kadar Fehmi Tosun dosyasında etkin bir soruşturma yapılmamış, dosya zamanışımından takipsizlik kararı verilerek kapatılmıştır.

Olayda kritik öneme sahip delillerden biri, kaçırmada kullanılan aracın plaka numarasıdır. 34 UD 597 plakalı aracın kim tarafından kullanıldığı, Tosun'un avukatları tarafından 09.10.2015 tarihli başvuruda CMK 172/2 çerçevesinde İçişleri Bakanlığı'ndan talep edilmiş, ancak 4982 sayılı Kanun'un 21. maddesi gereği özel hayatın gizliliği gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. Bu delil, olayın aydınlatılmasında hayati öneme sahip olmasına rağmen, savcılık tarafından hiçbir şekilde araştırılmamış, İçişleri bakanlığı tarafından da; Fehmi Tosun'un yaşam hakkının ihlal edildiği bir durumda, başkasının özel yaşamı gerekçe gösterilerek ailesine ve avukatlarına bilgi verilmemiştir.

Ayrıca, gazeteci Hasan Özgün'ün cezaevindeki JİTEM mensuplarıyla yaptığı ve Özgür Gündem gazetesinde yayınlanan "İtirafçılık İçin Cezaevleri Üs" başlıklı röportajda, Fehmi Tosun'un kaybedilme olayında Bülent Özbek'in görev aldığı açıkça beyan edilmiş, ancak hakkında yasal herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Fehmi Tosun'un kaybedilmesi olayında adı geçen Bülent Özbek hakkında, bu iddialar ilk kez kamuoyuna yansıdığında herhangi bir yasal işlem başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa, bu soruşturmanın akıbeti ne olmuştur?
2. Fehmi Tosun dosyası neden etkin bir şekilde soruşturulmamıştır? Olayda kritik öneme sahip olan itirafçı beyanlarının savcılık dosyasına neden dahil edilmediği ve araştırılmadığı hakkında bir açıklamanız var mıdır?
3. AIHM kararında, devletin etkili soruşturma yürütme taahhüdüne rağmen, dosyanın zamanaşımından kapatılmasının hukuki gerekçesi nedir?
4. Bu ve benzeri zorla kaybetme vakalarında zamanaşımının uygulanması, yaşam hakkı ihlallerinin cezasız kalmasına yol açmaktadır. Bu durumu önlemek için bakanlığınızın hukuki bir düzenleme yapma planı var mıdır?